

Handläggare
Stefan Larsson Lindmark
Telefon: 08-50808494**Till**
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2025-05-22

Förskola i Stockholm 2024 - Samlad rapport för förskola i Stockholms stad,

Remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Sammanfattning

Förskolenämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att årligen ta fram en förskolerapport som ger en stadsövergripande bild av både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad.

Förvaltningen bedömer att Förskolerapport 2024 ger en bra övergripande bild av kvalitet och utveckling i stadens förskolor.

I kommande rapporter vore det önskvärt om fokus ligger mer på kvaliteten i undervisningen och att det blir mer djup i analyserna.

Förvaltningen ser att det vore värdefullt om förskoleförvaltningen utifrån en fördjupad dialog med stadsdelsförvaltningarna kunde problematisera mer kring undervisningens kvalitet och de skillnader som finns i och mellan stadsdelar.

Bakgrund

Förskolenämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att årligen ta fram en förskolerapport. Rapporten syftar till att ge en stadsövergripande bild av kvaliteten i både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad 2024.

Rapporten är indelad följande i fyra områden:

- Förskolans förutsättningar i Stockholms stad
- Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse
- Förutsättningar för att främja barns språkliga utveckling
- Förskolans kompensatoriska uppdrag

Ärendet

Rapporten är framtagen av förskoleförvaltningen i samverkan med stadsdelsförvaltningarna och riktar sig i första hand till kommunfullmäktige, men också till alla med intresse för kvalitetsfrågor i stadens förskolor.

Rapporten kan även fungera som stöd i dialogen mellan stadens förvaltningar och olika nivåer i organisationen i gemensamt arbete för ökad kvalitet i förskolan för stadens alla barn.

I den inledande delen av rapporten presenteras statistik som ger en generell överblick över förskolans förutsättningar så som organisation och styrning, resursfördelning, antal förskolor och barn samt andel förskollärare.

Under analysdelen fördjupas uppföljningen inom tre övergripande områden:

1. Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse
2. Förutsättningar för att främja barns språkliga utveckling
3. Förskolans kompensatoriska uppdrag

Varje område innehåller en bakgrundsdel, en uppföljning för 2024 samt en kommenterande del som fångar upp och sammanfattar utvecklingsbehov. Till rapporten hör även bilagor med fördjupande statistik. Rapporten bygger på kvantitativa och kvalitativa underlag så som officiell statistik och underlag från stadsdelsförvaltningarnas förskoleavdelningar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förskoleavdelningen på stadsdelsförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att Förskolerapport 2024 har en struktur som är lätta att följa och ger en bra övergripande bild av kvalitet och utvecklingsbehov i stadens förskolor utifrån strukturella faktorer.

I rapporten är det svårt att utskilja vad som är de stadgemensamma utvecklingsområdena kopplat till undervisningen i förskolan.

Det vore önskvärt om rapporten för 2025 innehåller fler goda exempel på framgångsrika arbetssätt och utvecklingsarbeten i stadsdelsförvaltningarna kopplade till undervisningens kvalitet för barnen.

Förskolans förutsättningar i Stockholms stad

Förvaltningen instämmer i bilden att tillgången till legitimerade förskollärare är god och att vårdnadshavare generellt är nöjda med stadens förskolor oavsett regiform.

En intressant analys i rapporten är att stadsdelsnämnder i socioekonomiskt utsatta områden, trots en högre resurstilldelning, inte har en högre andel legitimerade förskollärare i sina förskolor.

Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse

Rapportens beskrivning av stadsdelsnämndernas systematiska uppföljning av det nationella uppdraget för förskolan är intressant och visar på hur både lika och olika nämnderna tar sig an det systematiska kvalitetsarbetet i förskolan.

Det är bra att rapporten lyfter gemensamma nämnare och framgångsrika arbetssätt men också utmaningar som behöver adresseras i det fortsatta arbetet med ett stadsövergripande kvalitetsuppföljningssystem.

Förskoleförvaltningen lyfter också fram att tolkningen av begreppet kvalitetsbedömning är en utmaning – ska kvaliteten bedömas utifrån progression i barns utveckling och lärande eller i utformandet av undervisningen och utbildningen?

Förvaltningen instämmer i förskoleförvaltningen bedömning att båda perspektiven behövs, särskilt i kommunikationen mellan de olika nivåer i styrkedjan, för att skapa bra förutsättningar för en heltäckande utvärdering av måluppfyllelsen.

Förskoleförvaltningen har tillsammans med stadsdelsförvaltningarna och i samråd med stadsledningskontoret tagit fram en plan för fortsatt arbete för ett system för stadsövergripande kvalitetsuppföljning under 2025–2027.

Under 2025 kommer fokus ligga på att skapa stadsövergripande samsyn kring bedömning av undervisningens och utbildningens kvalitet. Rapporten lyfter fram behovet av att utveckla former och ta fram underlag för utvärdering på arbetslagsnivå och att ge förskollärarna verktyg som underlättar analysarbetet.

Förvaltningen instämmer i rapportens slutsats om att kvalitetsarbetet behöver stärkas för att öka likvärdigheten och kvaliteten i stadens förskolor. I det arbetet är det viktigt att utveckla mer kvalitativa uppföljningsmetoder som tar sin utgångspunkt i den reella kvaliteten för barnen och den omsorg, utbildning och undervisning de får.

Idag finns generella uppföljningsmetoder av strukturkvalitet men det behöver utvecklas nya arbetssätt och metoder för att identifiera och sätta in åtgärder på de förskolor i staden som har lägst kvalitet och inte når läroplanens mål.

Det finns en risk att utvecklingen av stadens systematiska kvalitetsarbete i förskolan, med stöd av det nationella kvalitetssystemet, skapar en systematik mellan olika nivåer men inte bidrar till att utveckla verksamheten på de förskolor i staden som har lägst kvalitet.

Det vore värdefullt om förskoleförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna tillsammans kunde arbeta fram metoder för detta.

Förutsättningar för att främja barns språkliga utveckling

Förvaltningen instämmer i rapportens slutsats om att stadens förskolor utvecklat det språkutvecklande arbetssättet bland annat genom kompetensutvecklingsinsatser för personalen.

I rapporten lyfts behovet av att stärka övergångarna mellan förskola och skola, vilket förvaltningen instämmer i. Förvaltningen tror dock att det blir svårt att utveckla återkopplingen från skolans kartläggningsmaterial *Hitta språket* utifrån att skolorna i stadsdelarna tar emot barn från många olika förskolor i sin klasser. Förvaltningen anser att övergång mellan förskola - skola behöver se olika ut i stadsdelarna utifrån att det är olika förutsättningar och behov.

Förskolans kompensatoriska uppdrag

Förvaltningen anser att rapporten lyfter fram relevanta utvecklingsbehov för att en ökad inskrivningsgrad i förskolan och behovet av en mer systematisk statistikinsamling av barnens närvaro.

Det behövs också en stadsövergripande dialog kring hur olika stadsdelsförvaltningar arbetar med dessa frågor där framgångsrika arbetssätt lyfts fram och delas.

Förskoleförvaltningen noterar fortsatta skillnader i förfarandet kring beslut om tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd. Det handlar dels om skillnader i den process som sker innan ansökan om tilläggsbelopp, dels om skillnader i bedömningsgrunder.

Förvaltningen håller med om att gemensamma bedömningsgrunder och en mer enhetlig process kring tilläggsbelopp har potential att bidra till en mer likvärdig bedömning i staden.

Förvaltningen vill dock poängtera att bedömningsgrunder för tilläggsbelopp är en del av flera i arbetet med att ge extra stöd. Minst lika viktigt är hur huvudmannen organiserar det specialpedagogiska stödet och att den pedagogiska grundkvaliteten på förskolorna håller en hög nivå.

Förvaltningen har goda erfarenheter av att alla förskoleenheter på Kungsholmen har specialpedagoger anställda som hjälper och stödjer pedagogerna med kartläggningar och specialpedagogiska insatser.

På Kungsholmens kommunala förskolor pågår sedan hösten 2024 ett utvecklingsarbete kallat "Bredda basen" som handlar om att öka förståelsen och kunskaperna hos alla pedagoger för att kunna möten alla barns behov av stöd.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter

Rapporten *Förskola i Stockholm 2024* och dess slutsatser får indirekta konsekvenser för barn och barns rättigheter. Innehåll och slutsatser för ökad kvalitet och likvärdighet utgår från skollagens och läroplanens uppdrag. Båda dessa tar sina utgångspunkter i lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter. Rapportens syfte och innehåll har därför bedömts ligga väl i linje med barnens bästa ur ett barnrättsperspektiv.

Konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män

Förskola har en viktig funktion i samhället för jämställdheten mellan kvinnor och män. I förskolans uppdrag ingår att aktivt inkludera ett jämställdhetsperspektiv för alla barn. Rapporten berör inte jämställdhetsfrågor direkt annat än kort om resultat för flickor och pojkar i förskoleundersökningen.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Lena Forsberg
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Rapport Förskola i Stockholm 2024

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2025-04-30
Lena Forsberg, Avdelningschef	2025-04-30